

ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 1 kwietnia 1939 r.

o stwierdzaniu kraju pochodzenia towarów przy odprawie celnej.

Na podstawie § 12 ust. 4 i § 36 ust. 2 przepisów wykonawczych do prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr 90 z 1934 r., poz. 820), w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 21 listopada 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 641 — przedruk z Dz. Urz. Min. Sk. Nr 33, poz. 779), zarządzam co następuje:

R o z d z i a ł I.**Stwierdzanie pochodzenia towarów przy stosowaniu zniżek i stawek celnych przewidzianych w umowach handlowych.****§ 1.**

1) Zniżki i stawki celne przewidziane w umowach handlowych, zawartych pomiędzy Polską a innymi państwami, stosuje się do towarów, pochodzących z terytoriów, których te umowy dotyczą, na podstawie przedstawionego urzędowi celnemu świadectwa pochodzenia, wystawionego zgodnie z przepisami niniejszego zarządzenia.

2) Jeżeli zastosowanie zniżki lub stawki celnej, przewidzianej w umowie handlowej, zostało uzależnione w myśl umowy od przedłożenia specjalnych dokumentów (zaświadczeń, certyfikatów itp.), to zniżki i stawki celne mogą być zastosowane na podstawie tych dokumentów bez żądania świadectwa pochodzenia; świadectwo pochodzenia powinno być jednak przedstawione niezależnie od specjalnego dokumentu przewidzianego w umowie, jeżeli dokument ten nie zawiera stwierdzenia kraju pochodzenia towaru.

3) Zniżki i stawki celne przewidziane w umowach handlowych nie mogą być zastosowane, jeżeli urząd celny ustali, że zgłoszony do odprawy celnej towar nie pochodzi z kraju wymienionego w dokumentach określonych w ust. 1 i 2.

§ 2.

1) Jeżeli nie ma wątpliwości, że towary pochodzą z terytorium, którego umowy handlowe dotyczą, urząd celny może zastosować ustalone w tych umowach zniżki i stawki celne bez świadectwa pochodzenia przewidzianego w § 1 ust. 1 w następujących przypadkach:

- a) przy odprawie celnej towarów, przywożonych w niewielkich ilościach — jako wozory i próbki;
- b) przy odprawie celnej towarów, przywożonych w niewielkich ilościach w przesyłkach pocztowych lub lotniczych, nie mających charakteru handlowego, jeżeli nie-handlowy charakter przesyłki wynika z rodzaju towaru lub ze stosunków odbiorcy;
- c) przy odprawie celnej towarów nie mających charakteru handlowego, przywożo-

nych w niewielkich ilościach razem z przedmiotami zwalnianymi od należności celnych na podstawie art. 22 prawa celnego;

- d) przy odprawie celnej towarów, przywożonych w niewielkich ilościach do własnego użytku przez mieszkańców granicznego pasa celnego oraz przez turystów, jadących za przepustkami turystycznymi.

2) Nie mogą być stosowane w ramach postanowień ust. 1 te zniżki i stawki celne, których stosowanie jest ograniczone w myśl umów handlowych tylko do ściśle określonego kontyngentu celnego towarów. Zastrzeżenie to nie dotyczy towarów, przywożonych w niewielkich ilościach do własnego użytku przez podróżnych (a w tym i turystów, jadących za przepustkami turystycznymi) oraz przez mieszkańców granicznego pasa celnego.

3) Jeżeli w myśl umów handlowych odprawa celna pewnych towarów z zastosowaniem przewidzianych w tych umowach zniżek i stawek celnych jest ograniczona do ściśle określonych urzędów celnych, to odprawa taka również w przypadkach wymienionych w ust. 1 nie może być dokonana w innych urzędach celnych.

§ 3.

Świadectwo pochodzenia powinno zawierać następujące dane:

- a) nazwisko i imię (firmę) oraz adres wysyłającego;
- b) nazwę handlową towaru, określającą dostatecznie jego rodzaj, ewentualnie jego nazwę taryfową;
- c) wskazanie rodzaju przewozu; przy przewozie drogą wodną powinna być w miarę możliwości podana również nazwa statku;
- d) stwierdzenie, że towar objęty świadectwem jest przeznaczony do polskiego obszaru celnego; podawania nazwiska lub firmy i miejsca zamieszkania odbiorcy nie wymaga się;
- e) stwierdzenie, że towary wymienione w świadectwie są produktami naturalnymi lub wytworami przemysłu danego kraju, a jeżeli chodzi o towary przetworzone w tym kraju w takim stopniu, że co najmniej 50% ogólnej wartości towaru po jego przetworzeniu przypada na koszty robocizny i materiałów kraju przetworzenia — stwierdzenie tego faktu przy jednoczesnym wymienieniu kraju przetworzenia; nazwa kraju pochodzenia względnie kraju przetworzenia powinna być dokładnie wymieniona;
- f) znaki i numery, ilość sztuk i rodzaj opakowania oraz wagę brutto i netto;
- g) wartość towaru;
- h) miejscowość i datę wystawienia świadectwa, pieczęć urzędu lub instytucji wystawiającej świadectwo oraz podpis osoby wystawiającej.

§ 4.

1) Świadectwo pochodzenia powinno być wystawione w języku kraju pochodzenia towaru lub innym języku obcym oraz w języku polskim. Jeżeli świadectwo pochodzenia towaru jest wystawione tylko w języku obcym, urząd celny może zażądać przedstawienia tłumaczenia na język polski całego świadectwa pochodzenia lub tylko nazwy towaru.

2) Tłumaczenie całego świadectwa pochodzenia towaru względnie tylko nazwy towaru może być dokonane również w kraju przez importera lub przez agenta celnego. Tłumaczenie świadectwa pochodzenia powinno być uwierzytelnione bądź przez zaprzysiężonego tłumacza bądź przez izbę przemysłowo-handlową. Tłumaczenie nazwy towaru wolne jest od uwierzytelnienia, chyba że urząd celny ma uzasadnione wątpliwości, czy tłumaczenie jest właściwe.

§ 5.

Świadectwa pochodzenia nie mogą zawierać śladów skrobienia, wycierania, wymazywania i t. p.; wszelkie poprawki, które dotyczą istotnych danych, odnoszących się do towaru oraz do kraju pochodzenia i kraju przeznaczenia, powinny być

uskutecznione przez przekreślenie pierwotnego tekstu i wypisanie nowego, a ponadto powinny być oświadczone podpisem oraz pieczęcią urzędu lub instytucji wystawiającej świadectwo.

§ 6.

1) Świadectwa pochodzenia mogą być wystawiane:

- w kraju pochodzenia towaru,
- w kraju trzecim traktatowym, przez który towar był przewożony, lub w którym był przechowywany, chociażby nie pod dozorem celnym.

2) W kraju pochodzenia towaru świadectwa pochodzenia mogą być wystawiane:

- przez urzędy celne,
- przez inne urzędy w ramach postanowień traktatowych,
- przez izby przemysłowe i handlowe,
- przez inne instytucje gospodarcze, notyfikowane Rządowi Polskiemu i przez Rząd Polski uznane.

3) W kraju trzecim traktatowym (ust. 1 pkt. b) świadectwa pochodzenia mogą być wystawiane przez izby i instytucje gospodarcze, wymienione w ust. 2 pkt. c, d.

4) Na towary pochodzące z kolonii, krajów mandatowych lub krajów pozostających pod protektorem, objętych umowami handlowymi, świadectwa pochodzenia mogą być wystawiane również w krajach macierzystych — metropoliach przez izby przemysłowe i handlowe oraz inne instytucje gospodarcze (ust. 2 pkt. c, d), chociażby dane towary nie były przewożone przez kraje macierzyste.

5) Na towary pochodzące z krajów traktatowych pozaeuropejskich, przywożone do polskiego obszaru celnego drogą morską za bezpośrednim dokumentem przewozowym z kraju pochodzenia i bez przeładunku w drodze, świadectwa pochodzenia mogą być wystawiane przez krajową izbę przemysłowo-handlową, mającą siedzibę w porcie polskiego obszaru celnego, do którego towar został przywieziony; na obszarze W. M. Gdańska powołaną do tego instytucją jest Izba Handlu Zagranicznego w Gdańsku.

6) Postanowienia ust. 1 pkt. b) i ust. 3—5 nie mają zastosowania w tych przypadkach, gdy umowy handlowe zastrzegają, że świadectwa pochodzenia na pewne określone towary powinny być wystawiane w kraju pochodzenia towaru przez ściśle wymienione instytucje.

7) Uprawnienia izb przemysłowych i handlowych oraz innych instytucji gospodarczych (ust. 2 pkt. c, d) w zakresie wystawiania świadectw pochodzenia sprawdzają urzędy konsularne R. P., wizujące te świadectwa (§ 7 ust. 2).

8) Świadectwa pochodzenia wystawiane przez urzędy celne są uznawane na zasadach wzajemności.

§ 7.

1) Świadectwa pochodzenia wystawiane przez urzędy celne (§ 6 ust. 2 pkt. a) wolne są od polskiej wizy konsularnej; również wolne są od polskiej wizy konsularnej świadectwa pochodzenia, wystawiane przez inne urzędy kraju pochodzenia (§ 6 ust. 2 pkt. b), chyba, że postanowienia umów handlowych stanowią inaczej.

2) Świadectwa pochodzenia, wystawiane przez izby przemysłowe i handlowe lub inne instytucje gospodarcze (§ 6 ust. 2 pkt. c, d), oprócz świadectw, wymienionych w § 6 ust. 5, powinny być zaopatrzone w polską wizę konsularną, dotyczącą wiarygodności danych zawartych w świadectwie oraz stwierdzającą, że instytucja, która wystawiła dane świadectwo, jest do tego uprawniona.

§ 8.

Urząd Celny może uznać na pisemny wniosek strony duplikat świadectwa pochodzenia, jeżeli strona udowodni, że oryginał nie może być przedstawiony wskutek jego zaginięcia.

Rozdział II.

Stwierdzanie pochodzenia towarów przy stosowaniu pozwoleń na przywóz i pozwoleń na zastosowanie cel zniżonych i zwolnień od cla, oraz przy stosowaniu stawek kolumny II taryfy celnej przywózowej.

§ 9.

1) Przy odprawie celnej towarów z zastosowaniem pozwoleń na przywóz, wydawanych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu oraz przy odprawie celnej towarów z zastosowaniem pozwoleń Ministra Skarbu na zastosowanie cla zniżonego lub zwolnienia od cla, wydawanych na podstawie rozporządzeń, przewidzianych w art. 23 ust. 1 lit. „a” prawa celnego i na podstawie taryfy celnej, strona obowiązana jest złożyć świadectwo pochodzenia odprawianego towaru tylko w następujących przypadkach:

- gdy pozwolenie na przywóz względnie pozwolenie na zastosowanie cla zniżonego lub zwolnienia od cla tego wymaga,
- gdy towar został przywieziony do polskiego obszaru celnego nie bezpośrednio z kraju pochodzenia, lecz za pośrednictwem kraju innego.

2) W przypadkach, przewidzianych w ust. 1 lit. b, urząd celny może odstąpić od żądania świadectwa pochodzenia, jeżeli pochodzenie towaru wynika w sposób niewątpliwy z rodzaju towaru i jego opakowania.

§ 10.

1) Jeżeli towar został przywieziony, bezpośrednio z kraju pochodzenia, a pozwolenie przywozu, względnie pozwolenie na zastosowanie cla zniżonego lub zwolnienia od cla (§ 9 ust. 1) nie zawiera warunku przedstawienia świadectwa pochodzenia, wówczas kraj pochodzenia odprawianego towaru może być udowodniony deklaracją celną nadawcy lub dokumentami przewozowymi, jak np. listem przewozowym, konosementem i t. p.

2) Bezpośredni przywóz ma miejsce wówczas, gdy dokument przewozowy został wystawiony w kraju pochodzenia towaru i opiewa na miejscowość, położoną na polskim obszarze celnym, oraz ważny jest na całą drogę przewozu z kraju pochodzenia do tej miejscowości.

§ 11.

Przy stosowaniu stawek kolumny II taryfy celnej przywózowej nie żąda się udowodnienia kraju pochodzenia towaru, chyba że urząd celny ma podejrzenie, że towar, w myśl przepisów art. 2 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o ustanowieniu taryfy celnej przywózowej (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 732), podlega stawkom kolumny I. W przypadku takiego podejrzenia urząd celny może zażądać przedstawienia świadectwa pochodzenia odprawianego towaru.

§ 12.

Jeżeli w myśl §§ 9 lub 11 strona obowiązana jest złożyć świadectwo pochodzenia, to powinno ono być wystawione stosownie do przepisów, zawartych w rozdziale I, z uwzględnieniem ewentualnych warunków specjalnych, zastrzeżonych w pozwoleniu na przywóz albo w pozwoleniu na zastosowanie cla zniżonego lub zwolnienia od cla (np. warunek, aby świadectwo pochodzenia było wystawione w kraju pochodzenia towaru).

§ 13.

Jeżeli przy odprawie celnej towaru strona składa świadectwo pochodzenia, określone w rozdziale I dla zastosowania zniżek i stawek celnych umownych, to nie ma obowiązku przedstawienia świadectwa pochodzenia, zastrzeżonego w pozwoleniu przywozu, względnie w pozwoleniu na zastosowanie cla zniżonego lub zwolnienia od cla (§ 9 ust. 1), jeżeli złożone świadectwo pochodzenia odpowiada wszystkim warunkom, zastrzeżonym w danym pozwoleniu.

§ 14.

Urzędy Konsularne R. P., wizujące świadectwa pochodzenia, wystawione w innym celu, niż dla zastosowania zniżek i stawek celnych, przewidzianych w umowach handlowych, zaopatrzą wizę w klauzulę „nie dotyczy zniżek celnych”.

Rozdział III.

Stosowanie świadectw pochodzenia.

§ 15.

1) Świadectwo pochodzenia strona obowiązana jest złożyć urzędowi celnemu przy zgłoszeniu towaru do odprawy celnej; świadectwo to może być złożone również po zgłoszeniu towaru do odprawy celnej, nie później jednak, jak przed wydaniem towaru do wolnego obrotu, z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w ust. 2 i 3.

2) Jeżeli strona z usprawiedliwionych przyczyn nie może złożyć w terminie określonym w ust. 1 świadectwa pochodzenia, wymagającego dla zastosowania zniżek i stawek celnych umownych, lub dla zastosowania pozwoleń Ministra Skarbu, przewidzianych w § 9, a zatrzymanie towaru mogłoby spowodować jego zepsucie się, albo narazić stronę na zbyt wysokie koszty lub straty, wówczas naczelnik urzędu celnego na umotywowany pisemny wniosek strony może zezwolić na późniejsze złożenie świadectwa pochodzenia pod następującymi warunkami:

- wniosek strona powinna złożyć przed wydaniem towaru do wolnego obrotu;
- z dokumentów przewozowych powinno wynikać, że towar został nadany w kraju jego pochodzenia do bezpośredniego przewozu do polskiego obszaru celnego;
- przed podjęciem towaru do wolnego obrotu strona powinna złożyć gotówkowe zabezpieczenie różnicy między warunkowo zastosowanym cłem zniżonym a cłem normalnym, jakie należało by pobrać, gdyby świadectwo pochodzenia nie było złożone; na złożenie zabezpieczenia w innej formie wymagane jest każdorazowo zezwolenie Ministerstwa Skarbu;
- należycie wystawione świadectwo pochodzenia powinno być złożone przez stronę w okresie czasu, wyznaczonym przez urząd celny; okres ten nie może być dłuższy, niż 30 dni, licząc od daty wydania towaru do wolnego obrotu;
- zwrot złożonego zabezpieczenia (pkt. c) może nastąpić wówczas, gdy strona złoży należycie wystawione świadectwo pocho-

dhodzenia w wyznaczonym okresie, oraz, gdy przez porównanie danych zawartych w świadectwie pochodzenia z danymi zawartymi w wyniku rewizji będzie można niewątpliwie ustalić, że świadectwo to rzeczywiście odnosi się do towaru, określonego w wyniku rewizji;

f) w razie nieprzedstawienia świadectwa pochodzenia w wyznaczonym okresie czasu, odnoszącego się do odprawionego towaru, złożone zabezpieczenie w gotówce urząd celny zarachowuje na dochód Skarbu Państwa, a jeżeli zabezpieczenie zostało złożone w innej formie, urząd celny postępuje w myśl § 66 ust. 7 przepisów wykonawczych do prawa celnego.

3) Jeżeli urząd celny przydzielił towar do innej pozycji taryfy celnej od podanej przez stronę w zgłoszeniu celnym, przy czym ani według zgłoszenia strony, ani według orzeczenia urzędu celnego towar nie korzystał ze zniżki celnej, natomiast na skutek zażalenia strony Ministerstwo Skarbu wydało orzeczenie taryfowe, przydzielające towar do pozycji taryfy celnej, według której towar korzysta ze zniżki celnej, a orzeczenie to nadeszło do urzędu celnego już po podjęciu przez stronę towaru w trybie § 227 ust. 1 lit. g przepisów wykonawczych do prawa celnego, urząd celny na pisemny wniosek strony może przyjąć dodatkowo świadectwo pochodzenia dla zastosowania zniżki celnej, jeżeli świadectwo to zostanie przez stronę przedstawione w ciągu 60 dni od dnia doręczenia stronie orzeczenia taryfowego Ministerstwa Skarbu.

§ 16.

1) Świadectwo pochodzenia może być zastosowane, jeżeli towar, którego dotyczy, został dostarczony z zagranicy do granicznego urzędu celnego lub do wolnego obszaru celnego (wolnej strefy) przed upływem 6-ciu miesięcy od daty wystawienia świadectwa pochodzenia, nie podlegającego wizowaniu, lub od daty wystawienia wizy konsularnej na świadectwie pochodzenia.

2) Urzędy celne mogą zezwalać na zastosowanie świadectw pochodzenia w okresie następnych sześciu miesięcy, jeżeli strona udowodni, że towary, których dotyczy dane świadectwo pochodzenia, były wysłane do polskiego obszaru celnego w takim czasie, że mogłyby być dostarczone do granicznego urzędu celnego lub do wolnego obszaru celnego w terminie, określonym w ust. 1, lecz nie zostały dostarczone w tym terminie z przyczyn, spowodowanych siłą wyższą (burza, katastrofa kolejowa, strajk i t. p.).

3) Poza przypadkami, określonymi w ust. 2 na zastosowanie świadectw pochodzenia w terminie późniejszym, niż określony w ust. 1, może zezwalać Ministerstwo Skarbu.

4) Zezwolenia określone w ust. 2 i 3 mogą być wydawane tylko na pisemny wniosek strony.

§ 17.

1) W razie nadejścia do granicznego urzędu celnego lub do wolnego obszaru celnego transportu złożonego z mniejszej ilości sztuk, niż ilość podana w świadectwie pochodzenia, świadectwo pochodzenia może być uznane, jeżeli pozostałe dane okażą się zgodne z danymi zawartymi w świadectwie; w tych przypadkach świadectwo pochodzenia może być zastosowane tylko do tej ilości towaru, która nadeszła w danym transporcie. Nadesłane dodatkowo sztuki nie mogą być odprawiane na podstawie tego samego świadectwa; wyjątek może być zrobiony dla przypadkowo w drodze zatrzymanych sztuk, jeżeli są one wymienione w dokumentach przewozowych wraz z poprzednio dostarczonymi sztukami; w innych przypadkach nadesłany dodatkowo towar może być odprawiony na podstawie tego samego świadectwa pochodzenia tylko za zezwoleniem Ministerstwa Skarbu.

2) W razie nadejścia większej ilości sztuk towaru aniżeli ilość podana w świadectwie pochodzenia, świadectwo to może być przez urząd celny zastosowane tylko do ilości wymienionej w świadectwie, jeżeli pozostałe dane okażą się zgodne z danymi zawartymi w świadectwie pochodzenia.

§ 18.

1) Przy stosowaniu świadectw pochodzenia należy porównywać wszystkie dane zawarte w świadectwie pochodzenia z danymi ustalonymi przy odprawie celnej towaru. W szczególności należy porównywać wagę netto towaru stwierdzoną przy odprawie celnej z wagą netto podaną w świadectwie pochodzenia. Jednak należy porównywać wagę brutto towaru ustaloną przy odprawie celnej z wagą brutto wskazaną w świadectwie pochodzenia, gdy w świadectwie pochodzenia nie ma wskazanej wagi netto towaru albo gdy cło mierzy się od wagi brutto lub od wagi netto łącznie z wagą bezpośredniego opakowania.

2) Jeżeli ustalona przy odprawie celnej waga towaru (ust. 1) różni się od wagi podanej w świadectwie pochodzenia, to urząd celny może uznać takie świadectwo, jeżeli różnica nie przekracza 10% wagi oznaczonej w świadectwie pochodzenia albo gdy różnica między wagą netto towaru, przyjętą do wymiaru cla, a wagą netto wskazaną

w świadectwie pochodzenia, przekracza wprawdzie 10%, ale różnica ta wynika stąd, że do wymiaru cła przyjęto wagę netto obliczoną przez potrącenie opustu tarowego, zaś w świadectwie pochodzenia jest wskazana rzeczywista waga netto przesyłki. W innych przypadkach przekroczenia podanej wyżej tolerancji o uznaniu świadectwa pochodzenia rozstrzyga dyrekcja cel i Urząd Celny w Gdyni.

§ 19.

Urząd celny może uznać świadectwo pochodzenia pomimo, że:

- a) nazwisko i imię oraz adres wysyłającego (§ 3 pkt. a) nie zostały w nim podane,
- b) podana jest w nim tylko ogólnikowa nazwa towaru; nie dotyczy to jednak nazwy towaru, która jest podana zbyt ogólnikowo i może obejmować różne towary, jak np. nazwa „towary kolonialne”, „owoce południowe” itp.,
- c) znaki i numery (§ 3 pkt. f) albo w ogóle nie są podane albo różnią się nieznacznie od znaków i numerów umieszczonych na przesyłkach,
- d) nie jest wskazana waga netto towaru (§ 3 pkt. f),

jeżeli z innych danych zawartych w świadectwie pochodzenia niewątpliwie wynika, że odnosi się ono do odprawianego towaru. W przypadkach wymienionych w pkt. c) świadectwo pochodzenia może być uznane tylko na pisemny umotywowany wniosek strony.

§ 20.

1) W razie złożenia przez stronę świadectwa pochodzenia z wiza zaopatrzoną w klauzulę „nie dotyczy zniżek celnych”, a zgłoszony do odprawy celnej towar pochodzi z kraju, z którym Polska zawarła umowę handlową i do towaru tego może być zastosowana zniżka lub stawka celna przewidziana w umowie handlowej, urząd celny na ustny wniosek strony złożony przed wydaniem towaru do wolnego obrotu może zastosować zniżkę lub stawkę celną umowną, jeżeli świadectwo pochodzenia odpowiada przepisom rozdziału I niniejszego zarządzenia, a strona uiszcza dopłatę do wysokości opłaty konsularnej, ustalonej w taryfie opłat konsularnych dla świadectw, uprawniających do zastosowania zniżek celnych.

2) Dopłaty te urzędy celne położone na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej zachowują w sposób przewidziany w § 10 ust. 4 zarządzenia Ministra Skarbu z dnia 26 lutego 1937 r. w sprawie przepisów rachunkowo-kasowych dla władz i urzędów celnych (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 6, poz. 176), zaś urzędy celne położone w okręgu Dyrekcji Cel w Gdańsku wpłacają za pośrednictwem Polskiej Kasy Rządowej w Gdańsku do Centralnej Księgości Ministerstwa Skarbu celem zachowania na dochód budżetu Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

3) Jeżeli wiza na świadectwie pochodzenia nie jest zaopatrzona w klauzulę „nie dotyczy zniżek celnych”, urzędy celne przy stosowaniu na podstawie tych świadectw pochodzenia zniżek i stawek celnych umownych nie badają, czy opłata konsularna została pobrana w odpowiedniej wysokości.

§ 21.

1) Jeżeli urząd celny, mimo złożenia przez stronę świadectwa pochodzenia, ma uzasadnione wątpliwości, czy dany towar rzeczywiście pochodzi z kraju, wymienionego w świadectwie pochodzenia, to przed powzięciem decyzji co do uznania, względnie odrzucenia świadectwa pochodzenia może na pisemny wniosek strony zasięgnąć umotywowanej opinii biegłych; we wniosku strona powinna wyrazić zgodę na poniesienie kosztów ekspertyzy.

2) W sprawie powoływania biegłych urzędy celne zwracają się bezpośrednio do izb przemysłowo-handlowych, a jeśli chodzi o urzędy celne, położone w okręgu Dyrekcji Cel w Gdańsku, do Izby Handlu Zagranicznego w Gdańsku. Biegli powinni być zaprzysiężeni przez powyższe instytucje.

3) Opinię biegłych urząd celny powinien dołączyć do dokumentów odprawy celnej.

§ 22.

1) Zaopatrzone w świadectwo pochodzenia towar może być zgłaszany do odprawy celnej częściami w jednym lub kilku urzędach celnych za tym samym świadectwem pochodzenia, pod warunkiem, aby nadszedł do granicznego urzędu celnego lub do wolnego obszaru celnego (wolnej strefy) w jednym transporcie.

2) W przypadku, gdy zaopatrzone w świadectwo pochodzenia towar ma być zgłaszany do odprawy celnej (z wyjątkiem przekazowej) częściami w jednym i tym samym urzędzie celnym, należy oryginał świadectwa pochodzenia zatrzymać w urzędzie celnym, a do poszczególnych zgłoszeń dołączać odpisy świadectwa pochodzenia, sporządzone staraniem i kosztem strony, przy czym zgodność odpisu powinna być potwierdzona przez naczelnika urzędu celnego lub urzędnika przez niego upoważnionego. Na każdym odpisie strona powinna wyszczególnić dane, dotyczące poprzednich

odpraw. Na oryginale świadectwa pochodzenia urząd celny zapisuje każdorazowo numer zgłoszenia oraz ilość odprawionego towaru, a przy każdym następnym zgłoszeniu sprawdza, czy świadectwo pochodzenia nie zostało już wykorzystane. Po całkowitym wykorzystaniu świadectwa pochodzenia urząd celny dołącza oryginał do ostatniego zgłoszenia.

3) W przypadku zgłoszenia towaru w urzędzie celnym częściowo do odprawy ostatecznej lub warunkowej, a częściowo przekazowej, urząd celny na pisemny wniosek strony wyda jej potrzebną ilość odpisów świadectwa pochodzenia, sporządzonych kosztem i staraniem strony. Odpisy świadectwa pochodzenia strona obowiązana jest dostarczyć urzędowi celnemu po 2 egzemplarze dla każdego zgłoszenia celnego. Odpisy te powinny być kolejno numerowane (jeden numer dla każdego z dwóch odpisów, dotyczących jednego zgłoszenia celnego). Na każdym z dwóch egzemplarzy odpisów strona podaje poniżej zamieszczonego tekstu odpisu świadectwa pochodzenia lub na odwrotnej stronie: znaki, numery, ilość sztuk i rodzaj opakowania, wagę brutto i netto tej części towaru, do której dane odpisy mają się odnosić, przy czym waga brutto i netto powinna być oznaczona słowami.

4) Zgodność odpisów świadectwa pochodzenia z oryginałem oraz oznaczonych części towaru, do których poszczególne odpisy świadectw pochodzenia mogą być zastosowane, potwierdzają dwaj urzędnicy, wyznaczeni do tego przez naczelnika urzędu celnego i zaopatrują je podpisami oraz pieczęcią urzędu celnego.

5) Oryginał świadectwa pochodzenia oraz po jednym egzemplarzu odpisu (z każdego z dwóch) zatrzymuje urząd celny, który wydał odpisy. W razie potrzeby urząd celny może zaprowadzić specjalną ewidencję świadectw pochodzenia, częściowo wykorzystywanych na podstawie odpisów w innych urzędach celnych.

6) Postępowanie określone w ust. 3, 4 i 5 ma również zastosowanie w przypadkach, gdy transport towarów przywieziony na jednym statku i objęty jednym świadectwem pochodzenia jest częściowo wyładowany w jednym porcie polskiego obszaru celnego, reszta zaś transportu — w drugim porcie polskiego obszaru celnego oraz w przypadkach, gdy strona zgłasza towar do odprawy przekazowej do kilku urzędów celnych. Urzędy celne odbiorcze odprawiają wówczas towary na zasadzie odpisów świadectwa pochodzenia.

7) Do odpisów świadectw pochodzenia mają zastosowanie przepisy, dotyczące oryginałów świadectw pochodzenia.

8) Przepisy niniejszego paragrafu stosuje się również do specjalnych dokumentów, wymienionych w § 1 ust. 2.

9) Do wydawania odpisów świadectw pochodzenia mogą być upoważnione instytucje samorządu gospodarczego. W razie wydania takiego upoważnienia Ministerstwo Skarbu może zawiesić całkowicie lub częściowo wydawanie odpisów świadectw pochodzenia przez urząd celny.

Rozdział IV.

Wystawianie świadectw pochodzenia towarów wywozonych za granicę.

§ 23.

Umowy handlowe, zawarte z niektórymi państwami, postanawiają, że świadectwa pochodzenia na towary pochodzące z polskiego obszaru celnego mogą być wystawiane bądź przez izby przemysłowo-handlowe, bądź przez urzędy celne, bądź wreszcie przez inne upoważnione władze i instytucje. W przypadkach wystawienia świadectwa pochodzenia przez urząd celny nie wymaga się wzięcia takich świadectw przez urząd konsularny kraju przeznaczenia.

§ 24.

1) Do wystawiania świadectw pochodzenia na towary, wytworzone na polskim obszarze celnym, są upoważnione urzędy celne I kl., jak również I podurzędy celne, będące oddziałami urzędów celnych I kl.; Dyrekcje Cel mogą w konkretnych przypadkach upoważniać urzędy celne II kl. do wystawiania świadectw pochodzenia.

2) Świadectwa pochodzenia mogą wystawiać albo urzędy celne, dokonyujące odprawy celnej wywozowej, albo urzędy celne, położone najbliższej miejscowości, z której towar jest wywożony.

§ 25.

1) Dla otrzymania świadectwa pochodzenia eksporter, względnie osoba zgłaszająca towar do odprawy celnej, powinna złożyć urzędowi celnemu wypełniony formularz świadectwa pochodzenia według wzoru i wymagań kraju przeznaczenia w 2-ech egzemplarzach, a oprócz tego fakturę, stwierdzającą dokonanie transakcji eksportowej, albo zamiast faktury zaświadczenie, uprawniające do zwolnienia od cła lub otrzymania zwrotu cła, jeżeli towar korzysta ze zwolnienia od cła lub ze zwrotu cła. Jeżeli towar został już nadany do wywozu za granicę, to wystarczy, oprócz wypełnionego formularza świadectwa pochodzenia, złożyć list przewoźny lub wtórnik tego listu.

2) Formularz świadectwa pochodzenia powinien być wykonany pismem maszynowym, albo

wydrukowany; rubryki mogą być wypełnione pismem maszynowym lub wyraźnym pismem ręcznym (atramentem). Świadectwo pochodzenia powinno podawać, między innymi, kraj przeznaczenia towaru, rodzaj, ilość i wartość towaru, jak również zawierać stwierdzenie, że towar pochodzi z polskiego obszaru celnego. Jeden egzemplarz świadectwa strona podpisuje, zaopatrzwszy go uprzednio we własnoręczne potwierdzenie tej treści: „Stwierdzam, iż dane wyszczególnione w niniejszym świadectwie pochodzenia są prawdziwe”.

§ 26.

1) Urząd Celny sprawdza dane, wymienione w świadectwie, według otrzymanych od strony dokumentów i w razie zgodności wydaje świadectwo stronie. Świadectwo powinno być zaopatrzone numerem dziennika, datą, pieczęcią urzędową oraz podpisem naczelnika urzędu celnego lub jego zastępcy. Jeden egzemplarz świadectwa, potwierdzony przez stronę, pozostaje w urzędzie; egzemplarz ten przechowuje się w osobnej teczce.

2) Gdyby pochodzenie towaru wzbudzało wątpliwości, urząd celny, nie wstrzymując odprawy wywozowej, obowiązany jest niezwłocznie, o ile możliwości w krótkiej drodze, zasięgnąć opinii izby przemysłowo-handlowej albo miejscowych sfer przemysłowo-handlowych; w razie zaś potrzeby może zażądać przedstawienia próbek towaru, poświadczonych przez wytwornię.

§ 27.

1) Świadectwo pochodzenia wydaje się stronie na ustny wniosek; świadectwo to jest wolne od opłaty stempelowej na mocy art. 160 pkt. 1 u. o. s. w związku z art. 142 pkt. 7 tejże ustawy.

2) Urzędy celne przy wystawianiu świadectw pochodzenia powinny uwzględnić życzenia eksporterów, dotyczące czy to wzorów świadectw, czy też bliższych danych, jakie świadectwa powinny zawierać zgodnie z wymaganiami kraju przeznaczenia.

3) Na pisemny umotywowany wniosek strony urząd celny może wydać duplikat świadectwa pochodzenia.

§ 28.

Przepisy §§ 25—27 mają odpowiednio zastosowanie przy wystawianiu świadectw pochodzenia przez izby przemysłowo-handlowe oraz przez inne upoważnione władze i instytucje (§ 23).

Rozdział V.

Przepisy końcowe.

§ 29.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 maja 1939 r. Z dniem tym uchyla się okólniki Ministerstwa Skarbu: z dnia 28 maja 1935 r. L. D. IV. 16979 3 35 (Dz. Urz. Min. Sk. z 1935 r. Nr 15, poz. 361), z dnia 5 sierpnia 1935 r. L. D. IV. 20151 3 35 (Dz. Urz. Min. Sk. z 1935 r. Nr 22, poz. 512), z dnia 14 listopada 1935 r. L. D. IV. 30521 3 35 (Dz. Urz. Min. Sk. z 1935 r. Nr 32, poz. 720), z dnia 23 grudnia 1935 r. L. D. IV. 33698 3 35 (Dz. Urz. Min. Sk. z 1935 r. Nr 36, poz. 834), z dnia 3 czerwca 1936 r. L. D. IV. 8508 3 36 (Dz. Urz. Min. Sk. z 1936 r. Nr 15, poz. 496), z dnia 8 sierpnia 1936 r. L. D. IV. 17219 3 36 (Dz. Urz. Min. Sk. z 1936 r. Nr 21, poz. 683), z dnia 17 grudnia 1936 r. L. D. IV. 29388 3 36 (Dz. Urz. Min. Sk. z 1936 r. Nr 34, poz. 1026), z dnia 4 maja 1937 r. L. D. IV. 7312 3 37 (Dz. Urz. Min. Sk. z 1937 r. Nr 13, poz. 412) i z dnia 12 czerwca 1937 r. L. D. IV. 10431 3 37 (Dz. Urz. Min. Sk. z 1937 r. Nr 16, poz. 529).

Minister Skarbu:

wz (—) Morawski.